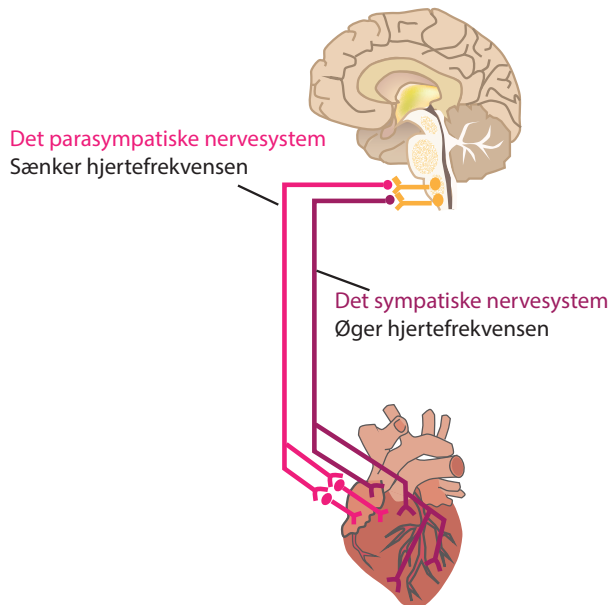

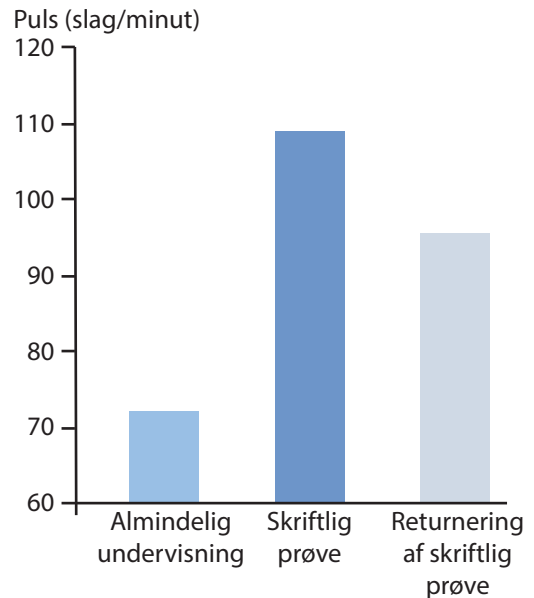
Opgave 2. Regulering af hjertefrekvens

Hjertets sammentrækning styres af det autonome nervesystem, se *figur 1*, og påvirkes af hormoner, som fx adrenalin, der udskilles ved kortvarigt stress.

Figur 2 viser resultatet af pulsmålinger hos gymnasieelever ved undervisning, under en skriftlig prøve, og da prøven blev returneret.

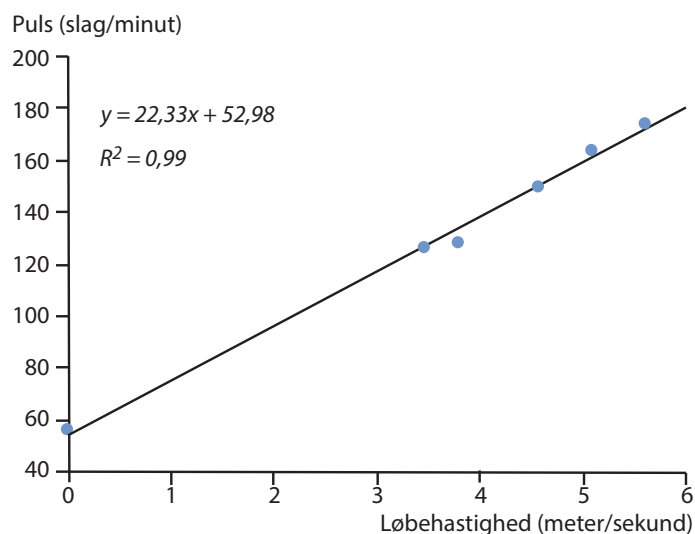
Figur 1.
Det autonome nervesystems indvirkning på hjertefrekvensen.

Figur 2.
Resultater af pulsmålinger hos gymnasieelever.

1. Forklar resultaterne, vist i *figur 2*. Inddrag *figur 1*.

For at undersøge sammenhængen mellem arbejdsbelastning og puls løb en gymnasieelev med forskellig hastighed på et løbebånd. Resultaterne er vist i *figur 3*.

Figur 3.
Sammenhæng mellem løbehastighed og puls.

2. Forklar, hvorfor pulsen stiger lineært med løbehastigheden, se *figur 3*.

En gruppe gymnasieelever opstillede den hypotese, at hvilepulsen er lavere hos trænede personer end hos utrænede personer. For at teste hypotesen hvilede eleverne i 5 minutter, hvorefter antal pulsslæg på håndleddet blev talt i 30 sekunder og derefter omregnet til slag pr. minut. Eleverne skulle selv angive, om de var trænede eller utrænede. Resultaterne af målingerne er vist i *figur 4*.

Hvilepuls (slag/minut)																
Trænede	62	58	60	74	68	61	68	65	72	48	62	68	66	56	54	64
Utrænede	60	72	80	62	68	60	80	68	68	72						

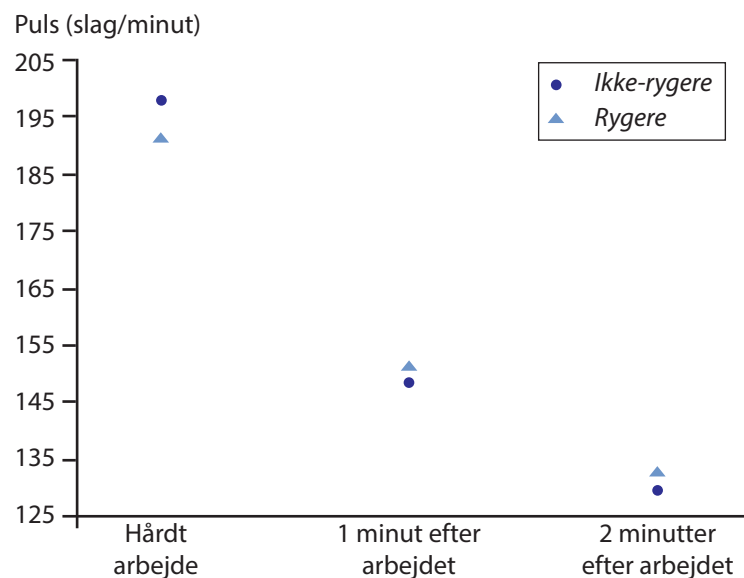
Figur 4.

Hvilepuls hos trænede og utrænede gymnasieelever.

3. Skriv en biologisk begrundelse for gymnasieelevernes hypotese.
4. Vurder, om resultaterne, vist i *figur 4*, bekræfter hypotesen.

Ved tobaksrygning indåndes bl.a. carbon-monoxid, CO, som optages i blodet. CO binder sig over 200 gange mere effektivt til hæmoglobin end O₂.

I et eksperiment blev pulsen bestemt under hårdt fysisk arbejde samt henholdsvis 1 minut og 2 minutter efter arbejdets ophør hos unge ikke-rygere og rygere. Resultaterne fremgår af *figur 5*.

Figur 5.

Puls målt under arbejde og henholdsvis 1 minut og 2 minutter efter arbejdets ophør hos unge ikke-rygere og rygere.

5. Giv en mulig forklaring på, at ikke-rygernes puls falder hurtigere end rygernes det første minut efter arbejdets ophør.